EMIGRA NEWSLETTER

Octubre de 2008, Núm. 4

emigra
Educació, Migracions i Infància

Continguts del Núm. 4: Jordi Pàmies i Silvia Carrasco
Documentació, maquetació i difusió: Laia Narciso
Direcció i edició: Silvia Carrasco
ISSN 2013-116X

UAB Universitat Autònoma de Barcelona

NOVETATS

L'IEMed organitza un cicle de conferències com a activitat complementària al Màster Interdisciplinari en Migracions Contemporànies (matrícula oberta fins el 31 d'Octubre).

Editorial Escolarización y acogida de alumnado de "nueva incorporación"

Seminario LdEI-EMIGRA. Granada 6-8 Octubre

La presencia creciente del alumnado de "nueva incorporación" en el sistema educativo en España ha puesto de manifiesto los límites de la escuela tradicional, y también su potencial, a la hora de saber entender y acomodar las diversidades en ella. Los niños y jóvenes que se incorporan a las aulas de escuelas e institutos viven complejas y heterogéneas situaciones a raíz de los procesos migratorios internacionales. Su experiencia escolar pone de relieve como a través de las formas en que se considera la diversidad cultural se legitiman nuevas y viejas desigualdades en la escuela. Esta, entre otras, fue una de las preocupaciones que motivó el inicio del debate del grupo de investigadores en diversidad, migraciones y educación reunido en Granada del 6 al 8 de octubre en el Seminario sobre escolarización y acogida del alumnado de "nueva incorporación" organizado por el Laboratorio de Estudios Interculturales de la UGR y el Grupo EMIGRA-UAB. El encuentro se convirtió en un foro donde durante cuatro intensas sesiones se discutió, desde una perspectiva pluridisciplinar, acerca de las políticas educativas y la gestión de las nuevas migraciones en la escuela.

En el Seminario se puso en evidencia la necesidad de profundizar en el significado que tienen las clasificaciones y las categorizaciones de la población extranjera desde y para la administración y la escuela. Se abordó también el impacto de los dispositivos especiales creados en torno a la acogida del alumnado de nueva incorporación entre los que se contaría la última de las medidas propuestas por el gobierno catalán, los Espacios de Bienvenida Educativa (EBE).

Fotografia: Patricia Granados

Se discutió también acerca de la naturaleza de las segregaciones y concentraciones y se contempló la variabilidad de perspectivas nacionales e internacionales sobre integración y experiencia escolar de niños y jóvenes. Todo ello fue posible gracias a las aportaciones y al trabajo ya realizado por los investigadores e investigadoras que participaron en el encuentro y también al de otros que no pudieron estar presentes. Entre estos últimos, hubo una ausencia, la más notable, la de Eduardo Terrén. A él y a su memoria estuvo dedicado el Seminario.

+ info.: http://ldei.ugr.es/ani/seminario.htm

REFLEXIONEM: L'escolarització dels fills i filles de la immigració estrangera II.*

- EFE (2008) El gobierno italiano quiere implantar clases específicas para los inmigrantes. *El Mundo.* 15/10/08, [en línia].
- Placer, D. (2008) Començar el curs cada dia. *El Periódico.* 11/10/08, [en línia].
- Casabella, J. (2008) Catalunya es líder de la OCDE en fracaso escolar de los inmigrantes. *El Periódico.* 18/09/08, [en línia].
- Garcis, J. (2008) 21 niños de 8 países estrenan las 'aulas para inmigrantes'. *El Periódico.* 16/09/08, [el línea].
- Ep (2008) Corbacho tilda de 'valiente' la segregación de inmigrantes fuera de la red escolar. *La Razón.* 12/07/08.[en línia].
- EFE (2008) Vic y Reus abrirán los primeros espacios extraescolares para menores inmigrantes. *El País.* 11/07/08.[el línia].
- Pau, S. (2008) Les aules per a immigrants seràn a primària i a l'ESO. *Avui.* 03/07/08. [el línea].
- EFE (2008) El plan de integración potenciará medidas contra la segregación escolar de los inmigrantes. *El Mundo.*26/06/08. [en línea].
- E.A (2008) El tripartito ofrece clases de rumano mientras no aplica la tercera hora en castellano.*ABC.* 13/06/08 [en línea].
- El País Ed. (2008) Maragall dice al síndic 'Estamos actuando contra la segregación escolar'. *El País.* 17/05/08.[en línia].

*Notícies gener-maig vegeu Emigra Newsletter núm. 1

ACTIVITATS EMIGRA

- La UAB va acollir el passat 2 i 3 d'octubre la primera reunió de l'Standing Commitee de l'ISCI (International Society Child Indicators, del qual és membre Silvia Carrasco.
- El passat 3 i 4 d'Octubre van tenir lloc a Gijón les Jornadas sobre Acogimiento, Adopción nacional y Adopción Internacional on va participar Diana Marre amb la ponència *"Adopción Internacional: necesidades futuras"*, i també els diez 15 i 16 va asistir a les jornades Noves families, noves maternitats, noves paternitats, organitzades a la UB, presentant *"El lazo de filiación en las adopciones internacionales"*.
- El 7 d'Octubre d'enguany, es va celebrar el taller-debat" ¿Debería España parecerse a Francia? Sobre la desventaja educativa de sus inmigrantes y el impacto de su concentración en algunas escuelas", organitzat pel CIDOB, on es van presentar els resultats de l'estudi d'Héctor Cebolla, amb la participació de Silvia Carrasco com a discussant.
- Jordi Pàmies va participar com a ponent a la Jornada Els reptes del reagrupament familiar en l'àmbit local, organitzada el 9 d'octubre, per l'Àrea d'Immigració de l'Ajuntament de Barcelona.
- El 15 d'octubre va realizar-se la Jornada Estatal sobre Inmigración organitzada per Cruz Roja a Salamanca, que va comptar amb una conferencia de Marta Bertran sobre les relacions entre famílies migrants i institucions de primera acollida.
- Els dies 16 i 17 d'octubre de 2008 han tingut lloc les Jornadas de Atención al Alumnado Inmigrante. Plurilingüismo y Multiculturalidad organitzades per la Universidad de Granada, en les que ha participat Jordi Pàmies amb la conferència "Inclusividad y participación: la doble mirada a una experiencia exitosa en un centro de secundaria."

Desigualtat educativa i immigració: la capacitat diversa dels sistemes per igualar

Gràfic 4. Diferència de puntuació en ciències entre alumnat nadiu i no nadiu.

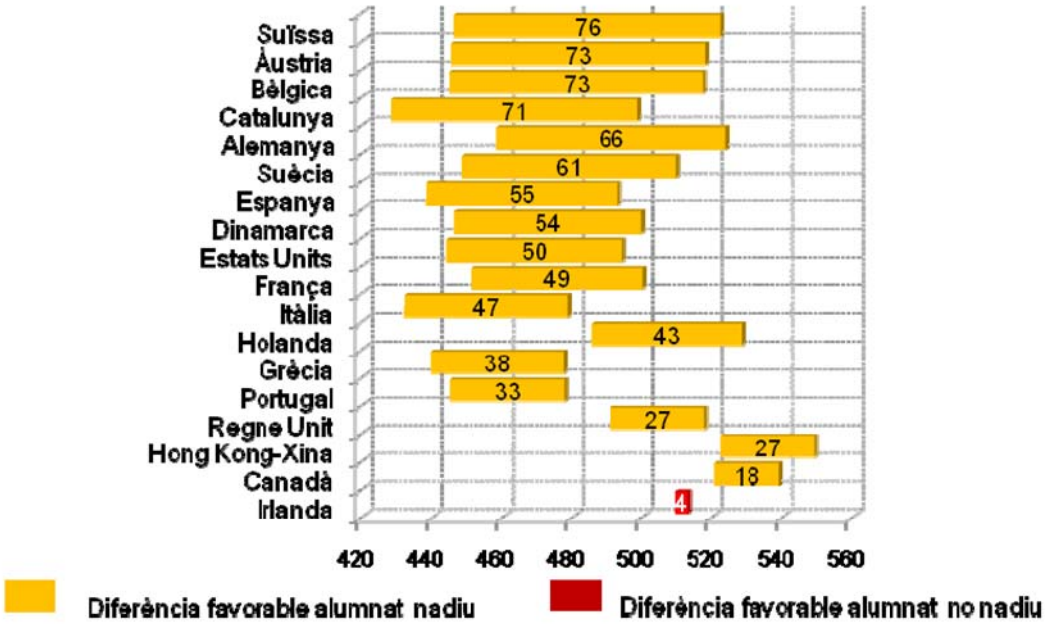

Font: Base de dades OCDE-PISA 2006 (Ferrer, 2008:11)

Es van presentar el passat 17 de setembre els primers resultats d'una anàlisi comparada sobre el sistema educatiu a Catalunya elaborat a partir de les dades del PISA 2006. El treball descriu i analitza l'equitat, l'excel·lència i l'eficiència del sistema educatiu a Catalunya. La gràfica seleccionada mostra amb claredat com hi ha països que, amb molta immigració, com el Canadà, mostren una distància molt menor, mentre a d'altres, com Austria, la distància és enorme. Fallen els sistemes a l'hora de proporcionar eines per reduir les desigualtats entre alumnat nadiu i alumnat no nadiu. Tal com afirmen els autors, "Catalunya té un sistema educatiu que no aconsegueix compensar les desigualtats socials d'origen de l'alumnat. En el cas de l'estatus socioeconòmic i cultural, no presenta nivells de desigualtat d'oportunitats educatives especialment importants respecte als països del seu entorn. Les desigualtats de gènere en el rendiment en ciències es mantenen favorables als nois en detriment de les oportunitats educatives de les noies. La situació més preocupant és l'elevadíssima desigualtat d'oportunitats educatives entre l'alumnat nadiu i no nadiu. Catalunya és el país de la mostra que proporciona menors oportunitats educatives a l'alumnat estranger."

(Ferrer, F. dir, 2008 *Equitat, Excel·lència i Eficiència educativa a Catalunya. Una anàlisi comparada*, Barcelona: Fundació Bofill. Pàg.8) [en línea]

Una de les estratègies d'intervenció que la recerca internacional destaca més és el *mentoring*:

"Mentor Migration: training of students as mentors for migrant children in Europe", La UdG acull del 15 al 17 d'octubre la trobada dels participants en aquest projecte, procedents d'Àustria, Eslovènia, Noruega, Suècia i Suïssa.

NOVETATS EDITORIALS

Carbonell, Jaume i Tort Antoni

L'EDUCACIÓ CATALANA A LA PREMSA.

Col·lecció: Informes Breus. Núm.13. Barcelona; Fundació Bofill 2008

[en línia]

Els autors fan un repàs dels temes educatius amb més ressò a la premsa escrita des de la signatura del Pacte Nacional d'Educació fins al febrer de 2008. Un període en el que ha estat presentat el document de Bases per a la Llei Catalana d'Educació .

Jociles, Maria José i Franzé, Adela (Eds.)

¿ES LA ESCUELA EL PROBLEMA? Perspectivas socio-antropológicas de etnografía y educación.

Madrid: Trotta 2008

Una compilació de textos que conviden a la reflexió sobre la necessitat d'abordar de formes multidimensional les realitats i que plantegen qüestions centrals dels debats actuals en etnografia de l'educació.

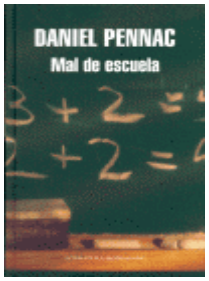

Daniel Pennac

MAL DE ESCUELA.

Barcelona: Mondadori 2008.
Traducción de Manuel Serrat Crespo
Premio Renaudot 2007 (Francia)

L'escriptor ha reobert a França el debat sobre l'educació amb aquest relat autobiogràfic. Des de la seva experiència com a docent aborda el fracàs escolar i el tracta d'humanitzar recreant els seus dies com a "crancre".

Charmian Kenner & Tina Hickey (Eds)

MULTILIINGUAL EUROPE: DIVERSITY AND LEARNING.

London: Trentham Books 2008.

Comparando experiencias de Francia, Irlanda, Luxemburgo, Holanda, Suecia y el Reino Unido se exponen maneras de crear comunidades de aprendizaje multilingües, que promuevan el conocimiento de la lengua, la comprensión intercultural y el éxito académico.

LINKS D'INTERÈS

L'ensenyament, a debat. Programa de TV3. 30/10/08

Aula Intercultural

Child Migration. University of Sussex

Young lives

CONVOCATÒRIES

Congressos

- VI Congreso Internacional de Investigación y Desarrollo Sociocultural, Melide (Galicia), 23 a 25 de Octubre de 2008
- Interacció 2008. Polítiques per al diàleg intercultural a escala local. 28-31 Octubre 2008. Diputació de Barcelona. CERC.
- Conferencia "Capital social y participación ciudadana de los inmigrantes en España y Europa." presentación de resultados de los proyectos CAPSOCINMIG Y LOCALMULTIDEM. 31 de Octubre, 2008. Centro de Estudios Políticos y Constitucionales, Madrid.
- Sisè simposi: Llengua, educació i immigració. "Multilingüisme i pràctica educativa". 20 - 21 Novembre, 2008. Girona.
- VII Cicle de Seminaris sobre Migracions. Novembre 2008-Maig 2009 (Grup de Recerca sobre Migracions, UAB)
- Col·loqui europeu «Roms d'Europe, Ruptures, Accueils et Scolarisations.» 1-3 Desembre. Besançon, França. 2008.
- VI Congreso Nacional Sobre la Inmigración en España: Políticas Migratorias. 17-19 Setembre, A Coruña. 2009.

Publicacions periòdiques

- Call for Papers: New journal Ethnicity and Race in Changing World (Manchester University Press)
- Invitación a publicar: Nueva revista electrónica Revista de Investigación Educativa (Instituto de Investigaciones en Educación, Universidad Veracruzana, Mèxic)

Amb el suport de: AGAUR-ARAFI 2007 (ARAFI 2)
Xarxa d'investigació etnogràfica sobre migracions, minories, infància i educació

Agència Catalana de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca
http://gencat.cat/agaur

ENVIEU NOTÍCIES I SUGGERIMENTS A:
Grup de recerca EMIGRA
Dep. d'Antropologia Social i Cultural
www.emigra.org.es
gr.emigra@uab.es